

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov Stranke Alenke Bratušek za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo
Pravilnost financiranja volilne kampanje liste
kandidatov Stranke Alenke Bratušek
za predčasne volitve poslancev v Državni zbor
Republike Slovenije v letu 2018

Številka: 325-7/2018/17

Ljubljana, 27. marca 2019

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo *pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov Stranke Alenke Bratušek za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018*, ki jo je organizirala politična stranka Stranka Alenke Bratušek

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji ter izrek mnenja o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji. Računsko sodišče je v reviziji tudi ugotovilo znesek delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega je upravičen organizator volilne kampanje.

Računsko sodišče je o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji politični stranki Stranka Alenke Bratušek izreklo *pozitivni mnenji*.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 PREDSTAVITEV ORGANIZATORJA VOLILNE KAMPANJE.....	7
1.2 PREDSTAVITEV REVIZIJE.....	8
1.2.1 Zbrana sredstva.....	9
1.2.2 Porabljena sredstva.....	10
1.2.3 Posojila.....	11
1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK.....	11
1.2.5 Nakazila v humanitarne namene.....	12
1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje.....	12
2. UGOTOVITVE	14
2.1 PRAVILNOST POROČANJA V SKLADU Z ZVRK.....	16
2.1.1 Pravilnost izkazovanja zneskov v poročilu o financiranju volilne kampanje.....	16
2.1.1.1 Pravilnost izkazovanja zbranih sredstev.....	16
2.1.1.2 Pravilnost izkazovanja porabljenih sredstev.....	16
2.2 PRAVILNOST POSLOVANJA V SKLADU Z ZVRK.....	18
2.2.1 Pravilnost zbiranja sredstev za volilno kampanjo.....	18
2.2.2 Pravilnost porabe sredstev za volilno kampanjo.....	18
2.2.3 Druge nepravilnosti.....	18
2.2.4 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev.....	19
2.2.5 Pravilnost izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje.....	19
2.3 VIŠINA DELNEGA POVRAČILA STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE.....	19
3. MNENJE	20
3.1 MNENJE O PRAVILNOSTI POROČANJA V SKLADU Z ZAKONOM O VOLILNI IN REFERENDUMSKI KAMPANJI.....	20
3.2 MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA V SKLADU Z ZAKONOM O VOLILNI IN REFERENDUMSKI KAMPANJI.....	20

1. UVOD

Izvedli smo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov Stranke Alenke Bratušek (v nadaljevanju: lista SAB) za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor) v letu 2018, ki so bile 3. 6. 2018, kot je to določeno v Odloku o razpustitvi Državnega zbora Republike Slovenije in o razpisu predčasnih volitev v Državni zbor Republike Slovenije¹.

Revizijo smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču² in Zakona o volilni in referendumski kampanji³ (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije⁴ je bil izdan 18. 7. 2018.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK in mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁵. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti izkazanih zneskov in drugih podatkov⁶ v poročilu o financiranju volilne kampanje, pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo ter drugo poslovanje, ki ga ureja ZVRK. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj nepravilnih navedb v poročilu o financiranju volilne kampanje zaradi napake ali prevare in tveganj za nastanek nepravilnosti. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenj.

1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje

Organizator volilne kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja volilne kampanje. Organizator volilne kampanje liste SAB za predčasne volitve poslancev v državni zbor v letu 2018 je bila politična stranka Stranka Alenke Bratušek, Štefanova ulica 5, Ljubljana, s kratico SAB (v nadaljevanju: stranka SAB).

¹ Uradni list RS, št. 25/18.

² Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

³ Uradni list RS, št. 41/07, 11/11, 98/13.

⁴ Št. 325-7/2018/2.

⁵ Uradni list RS, št. 43/13.

⁶ Podatki so poleg zneskov drugi obvezni podatki, ki jih pri poročanju v poročilu o financiranju volilne kampanje zahtevata ZVRK in Pravilnik o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo (v nadaljevanju: pravilnik; Uradni list RS, št. 36/14).

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje 45 dni pred dnem glasovanja na volitvah⁷ oziroma pred prvo finančno transakcijo, namenjeno volilni kampanji⁸, odpreti poseben transakcijski račun za volilno kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun). Vsa finančna sredstva, ki jih je organizator namenil ali dobil od drugih fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, je moral zbrati na posebnem računu. Vse stroške volilne kampanje je organizator volilne kampanje moral poravnati izključno s tega računa. Posebni račun je organizator volilne kampanje moral zapreti najkasneje v štirih mesecih po dnevu glasovanja⁹, to je do vključno 3. 10. 2018. Stranka SAB je posebni račun št. SI56 0510 0801 6123 720 odprla 17. 4. 2018 pri Abanki, d. d., Ljubljana in ga zaprla 2. 10. 2018.

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje v 15 dneh od dneva zaprtja posebnega računa Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve predložiti poročilo o financiranju volilne kampanje¹⁰ in stranka SAB ga je predložila 16. 10. 2018.

Za pravilnost poslovanja stranke SAB je odgovoren generalni sekretar stranke¹¹. Ta odgovornost vključuje tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pravilnostjo poslovanja. Odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje za volilno kampanjo in med izvajanjem revizije je bil Jernej Pavlič, generalni sekretar stranke.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije je poročilo o financiranju volilne kampanje za predčasne volitve poslancev v državni zbor v letu 2018, ki ga je oddala stranka SAB (v nadaljevanju: poročilo o financiranju volilne kampanje). Revidirali smo višino zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo, pravilnost zbiranja in porabe sredstev, pravilnost poročanja, kot je urejeno v ZVRK, ter drugo poslovanje organizatorja volilne kampanje, ki ga ureja ZVRK.

Cilja revizije pravilnosti financiranja volilne kampanje sta bila:

- izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK in
- izrek mnenja o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v obsegu, ki daje razumno zagotovilo za presojo pravilnosti financiranja volilne kampanje. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK in pravilnika, zato smo v skladu s prvim odstavkom 30. člena ZVRK preizkusili:

- višino zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje,
- ali je organizator volilne kampanje pridobil in uporabil sredstva za kampanjo v skladu z ZVRK ter
- ali so podatki, ki jih je organizator volilne kampanje navedel v poročilu iz 18. člena ZVRK, točni.

⁷ To je do vključno 18. 4. 2018.

⁸ Prvi in drugi odstavek 16. člena ZVRK.

⁹ Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

¹⁰ Prvi odstavek 18. člena ZVRK.

¹¹ Odgovorna oseba stranke SAB za finančno in materialno poslovanje je skladno z 22. členom Statuta SAB generalni sekretar stranke.

Preizkusili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje pravočasno odprl in zaprl posebni račun ter ali je predložil poročilo o financiranju volilne kampanje v predpisanem roku.

Izračunali smo tudi višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega je v skladu s 24. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje. Preverili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje izgubil pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje ali do financiranja iz proračuna Republike Slovenije, ker so porabljena sredstva preseгла zneske iz 31. člena ZVRK.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za volilno kampanjo so v skladu s 14. členom ZVRK¹²:

- prispevki fizičnih oseb in
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun.

Volilna kampanja se lahko financira s prispevki fizičnih oseb, ki od posamezne fizične osebe ne smejo presegati desetih povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) za preteklo leto, to je 16.269,50 evra¹³. Prispevki so vsi denarni prispevki fizičnih oseb, zbrani na posebnem računu, ter vsi prispevki fizičnih oseb iz drugega odstavka 14. člena ZVRK (v nadaljevanju: druge oblike prispevkov), kot so: nedenarni prispevki, brezplačne storitve za organizatorja volilne kampanje, prevzem obveznosti oziroma opravljanje storitev za organizatorja volilne kampanje ali prodaja blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v ugodnejši položaj kot druge koristnike storitev oziroma kot kupce blaga teh oseb. Denarni prispevki posamezne fizične osebe v gotovini so za posamezno volilno kampanjo dovoljeni največ do zneska 50 evrov, višji denarni prispevki pa morajo biti vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve¹⁴.

Organizator volilne kampanje lahko s svojega transakcijskega računa na posebni račun prenese sredstva¹⁵:

- največ v višini desetih povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS za preteklo leto, če je organizator volilne kampanje fizična oseba;
- največ v višini iz prvega odstavka 23. člena ZVRK, če je organizator volilne kampanje politična stranka; prispevek politične stranke skupaj z ostalimi prispevki ne sme presegati višine iz 23. člena ZVRK.

Državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače¹⁶. Organizator volilne kampanje za predčasne volitve poslancev v državni zbor v letu 2018 ne sme pridobiti sredstev za volilno kampanjo od tujih fizičnih in pravnih oseb¹⁷.

¹² Skladno z 2. členom pravilnika se med zbrana sredstva štejejo tudi obresti sredstev avista.

¹³ Po podatkih iz Poročila o gibanju plač za december 2017 (Uradni list RS, št. 15/18) je povprečna mesečna bruto plača za obdobje od januarja do decembra 2017 znašala 1.626,95 evra.

¹⁴ Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁵ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁶ Peti odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁷ Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja z zbranimi sredstvi za volilno kampanjo smo pregledali vsa denarna sredstva, zbrana na posebnem računu, glede na vire in višino sredstev, vključno z drugimi oblikami prispevkov, in za vsa zbrana sredstva preizkusili njihov obstoj, točnost, popolnost in skladnost z določili ZVRK.

1.2.2 Porabljena sredstva

Porabljena sredstva za volilno kampanjo so vsi stroški, ki so potrebni za izvedbo volilne kampanje¹⁸, vključno z drugimi oblikami prispevkov fizičnih oseb¹⁹.

Stroški volilne kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo volilne kampanje. To so vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah²⁰.

Stroški so časovno vezani na obdobje volilne kampanje, ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja. Volilna kampanja za predčasne volitve poslancev v državni zbor v letu 2018 se je začela 4. 5. 2018 in se je končala 1. 6. 2018 ob 24. uri.

Med stroške volilne kampanje, ki so potrebni za izvedbo volitev, ZVRK²¹ uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,
- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega računa,
- stroške svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike in
- druge sorodne stroške, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje²².

Med stroške volilne kampanje se štejejo vsi navedeni stroški ne glede na to, kdaj so nastali, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje volilne kampanje iz 2. člena ZVRK. Med stroške volilne kampanje se ne štejejo stroški zbiranja podpisov, ki se zbirajo za vložitev kandidature kandidata ali liste kandidatov, in stroški, nastali po obdobju volilne kampanje, razen stroškov odstranjevanja plakatov in stroškov vodenja in zaprtja posebnega računa²³.

¹⁸ Prvi odstavek 15. člena ZVRK.

¹⁹ K skupni višini porabljenih sredstev je treba prišteti tudi zneske drugih oblik prispevkov fizičnih oseb, kot je določeno v 2. točki tretjega odstavka 2. člena pravilnika.

²⁰ Drugi odstavek 1. člena ZVRK.

²¹ Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

²² Skladno s 3. členom pravilnika se kot porabljena sredstva štejejo tudi obresti ter drugi stroški za posojila.

²³ Četrti odstavek 15. člena ZVRK.

Stroški volilne kampanje za volitve v državni zbor ne smejo preseči 0,4 evra na posameznega volilnega upravičenca v volilnem okraju oziroma volilni enoti, v kateri je vložena lista kandidatov oziroma v kateri kandidira posamezni kandidat²⁴. Po podatkih Ministrstva za notranje zadeve²⁵ je bilo na dan razpisa volitev 16. 4. 2018, to je na dan, ko so začeli teči roki za volilna opravila za predčasne volitve v državni zbor, na območju Republike Slovenije 1.714.376 volilnih upravičencev, v 9. volilni enoti je bilo 2.610 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone italijanske narodne skupnosti, in v 10. volilni enoti je bilo 5.820 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone madžarske narodne skupnosti. Glede na navedene podatke stroški volilne kampanje za:

- listo kandidatov niso smeli preseči 685.750,40 evra²⁶,
- kandidata italijanske narodne skupnosti niso smeli preseči 1.044 evrov²⁷ in
- kandidata madžarske narodne skupnosti niso smeli preseči 2.328 evrov²⁸.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja pri porabljenih sredstvih za volilno kampanjo smo pri vsakem strošku, vključno s stroškom, ki je povezan z drugimi oblikami prispevkov, preizkusili njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.3 Posojila

Skladno z ZVRK lahko organizator volilne kampanje pridobi posojilo samo pri bankah in posojilnicah pod enakimi pogoji kot druge osebe. Dano posojilo se ne šteje za financiranje volilne kampanje²⁹. Dan zapadlosti posojila ne sme biti kasnejši od 30 dni pred rokom za zaprtje računa³⁰.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi s posojili se preizkusi obstoj, točnost, popolnost in skladnost morebitnega posojila z določili ZVRK.

1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK

Prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, so:

- prispevki posamezne fizične osebe, vključno z drugimi oblikami prispevkov, ki skupaj za posamezno volilno kampanjo presegajo deset povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS³¹;

²⁴ Prvi odstavek 23. člena ZVRK.

²⁵ [URL: http://www.mnz.gov.si/si/novinarsko_sredisce/novica/10301/], 31. 8. 2018.

²⁶ 1.714.376 volilnih upravičencev * 0,4 evra = 685.750,40 evra.

²⁷ 2.610 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone italijanske narodne skupnosti * 0,4 evra = 1.044 evrov.

²⁸ 5.820 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone madžarske narodne skupnosti * 0,4 evra = 2.328 evrov.

²⁹ Četrty odstavek 14. člena ZVRK.

³⁰ Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

³¹ Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

- prispevki posamezne fizične osebe v gotovini, ki so višji od 50 evrov in niso bili vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve³²;
- prispevki državnih organov, organov lokalnih skupnosti, pravnih oseb javnega in zasebnega prava ter samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost³³;
- prispevki tujih fizičnih in pravnih oseb³⁴;
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo deset povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS, če je organizator volilne kampanje fizična oseba³⁵;
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega rednega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo višino iz prvega odstavka 23. člena ZVRK, ali če sredstva tega organizatorja skupaj z ostalimi prispevki presegajo ta znesek, če je organizator volilne kampanje politična stranka³⁶.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi s prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, se pri vsakem takem prispevku preizkusi njegov obstoj, točnost in popolnost.

1.2.5 Nakazila v humanitarne namene

Organizator volilne kampanje mora v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, nakazati:

- vse prispevke, ki so mu bili dani v nasprotju z ZVRK, in sicer najkasneje v 30 dneh od dneva prejema³⁷, in
- presežke zbranih sredstev ob zaprtju posebnega računa³⁸, če organizator volilne kampanje ni politična stranka.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi z nakazili v humanitarne namene se pri vsakem nakazilu prispevka, ki je bil zbran v nasprotju z ZVRK, ter pri vsakem nakazilu presežka sredstev v humanitarne namene pri organizatorju volilne kampanje, ki ni politična stranka, preizkusi njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje

Organizatorji volilne kampanje, katerih listam so pripadli mandati za poslance v državnem zboru, imajo pravico do povračila stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 evra za dobljeni glas, pri tem pa skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev, razvidnega iz revizijskega poročila računskega sodišča. Pravico do delnega povračila stroškov imajo tudi organizatorji volilne kampanje,

³² Tretji stavek prvega odstavka 14. člena ZVRK.

³³ Peti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁴ Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁵ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

³⁶ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK v povezavi s prvim odstavkom 23. člena ZVRK.

³⁷ Deseti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁸ Prvi odstavek 22. člena ZVRK.

katerih lista kandidatov je dobila najmanj 6 odstotkov glasov od skupnega števila oddanih glasov v volilni enoti ali najmanj 2 odstotka od skupnega števila oddanih glasov v vsej državi, in sicer v vrednosti 0,17 evra za dobljeni glas v tej volilni enoti oziroma državi³⁹.

Organizatorji volilne kampanje za poslance italijanske in madžarske narodne skupnosti imajo pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 evra za vsak dobljeni glas, če je kandidat dobil mandat ali najmanj 25 odstotkov od skupnega števila izračunanih točk za vse kandidate pripadnike italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti. Za potrebe izračuna višine delnega povračila se število dobljenih glasov, ki jih je prejel posamezni kandidat, izračuna tako, da se njegovo število točk deli s skupnim številom točk, ki so jih prejeli vsi kandidati, tako dobljeni delež pa se pomnoži s številom vseh veljavnih glasovnic⁴⁰.

³⁹ Prvi in drugi odstavek 24. člena ZVRK.

⁴⁰ Tretji in četrti odstavek 24. člena ZVRK.

2. UGOTOVITVE

V poročilu o financiranju volilne kampanje je stranka SAB izkazala zbrana sredstva v znesku 125.759,88 evra in porabljena sredstva v znesku 125.759,88 evra. Poročilo o financiranju volilne kampanje stranke SAB in ugotovljene napake v reviziji prikazuje tabela 1.

Tabela 1: Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake

v evrih

Vsebina	Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
I. SKUPNA VIŠINA ZBRANIH SREDSTEV (1 + 2 + 3 + 4)	125.759,88	0	125.759,88
1. Denarni prispevki (1.1 + 1.2)	2.310,00	0	2.310,00
1.1 Prispevki v gotovini	0	0	0
1.2 Prispevki, vplačani na poseben transakcijski račun	2.310,00	0	2.310,00
2. Druge oblike prispevkov (drugi odstavek 14. člena ZVRK) (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4)	0	0	0
2.1 Brezplačne storitve	0	0	0
2.2 Izredni popusti	0	0	0
2.3 Prevzem obveznosti	0	0	0
2.4 Druge oblike nedenarnih prispevkov	0	0	0
3. Sredstva, ki jih je organizator volilne kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa na poseben transakcijski račun	123.449,88	0	123.449,88
3.1 Lastna sredstva politične stranke, ki je organizator volilne kampanje	123.449,88	0	123.449,88
3.2 Nakazila sredstev političnih strank na redni račun politične stranke, ki je organizator volilne kampanje, ko več političnih strank vloži skupno listo kandidatov za volitve, kot organizator volilne kampanje pa je določena ena politična stranka	0	0	0
4. Obresti sredstev avista	0	0	0

Vsebina		Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
II.	SKUPNA VIŠINA PORABLJENIH SREDSTEV (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8)	125.759,88	(360,48)	125.399,40
	1. Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	41.204,91	0	41.204,91
	2. Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	21.722,41	0	21.722,41
	3. Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	5.290,26	(360,48)	4.929,78
	4. Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	40.853,10	0	40.853,10
	5. Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	183,79	0	183,79
	6. Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	12.000,00	0	12.000,00
	7. Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	4.505,41	0	4.505,41
	8. Obresti in drugi stroški za posojila	0	0	0
III.	PRESEŽEK ZBRANIH SREDSTEV (I – II)	0	360,48	360,48
IV.	NAKAZILO PRESEŽKA ZBRANIH SREDSTEV V HUMANITARNE NAMENE	0	0	0
V.	NEPLAČANE OBVEZNOSTI	0	0	0
VI.	SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI NA DAN GLASOVANJA PRESEGajo POVPREČNO BRUTO MESEČNO PLAČO NA DELAVCA V REPUBLIKI SLOVENIJI PO PODATKIH SURS ZA PRETEKLO LETO	0	0	0
VII.	SKUPNI ZNESEK POSOJIL, KI SO ODOBRENA ORGANIZATORJU VOLILNE KAMPANJE	0	0	0
VIII.	SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK	1.000,00	0	1.000,00
IX.	SKUPNI ZNESEK NAKAZIL PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK, V HUMANITARNE NAMENE	1.000,00	0	1.000,00

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1 Pravilnost poročanja v skladu z ZVRK

2.1.1 Pravilnost izkazovanja zneskov v poročilu o financiranju volilne kampanje

2.1.1.1 Pravilnost izkazovanja zbranih sredstev

Stranka SAB je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je zbrana sredstva v znesku 125.759,88 evra pridobila iz virov, ki so prikazani v tabeli 2.

Tabela 2: Viri zbranih sredstev

Vir zbranih sredstev	Zneski v evrih	Struktura v odstotkih
Denarni prispevki	2.310,00	1,84
Druge oblike prispevkov	0	0,0
Sredstva, ki jih je organizator volilne kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa	123.449,88	98,16
Obresti sredstev avista	0	0,0
Skupaj	125.759,88	100,0

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SAB zbrana sredstva izkazala pravilno.

2.1.1.2 Pravilnost izkazovanja porabljenih sredstev

Stranka SAB je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je porabljena sredstva v znesku 125.759,88 evra namenila za kritje stroškov, ki so prikazani v tabeli 3.

Tabela 3: Stroški volilne kampanje

Vrsta stroškov	Zneski v evrih	Struktura v odstotkih
Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	41.204,91	32,8
Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	21.722,41	17,3
Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	5.290,26	4,2
Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	40.853,10	32,5
Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	183,79	0,1
Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	12.000,00	9,5
Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	4.505,41	3,6
Obresti in drugi stroški za posojila	0	0,0
Skupaj	125.759,88	100,0

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1.1.2.a S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SAB izkazala porabljenih sredstva previsoko v skupnem znesku 360,48 evra ker je med njimi izkazala stroške pogostitev v skupnem znesku 360,48 evra⁴¹, za katere ni izkazano, da se nanašajo na dogodke, povezane z volilno kampanjo⁴² (povezava s točkama 2.1.1.2.b in 2.2.2.a tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v poročilu poročati o skupni višini porabljenih sredstev, pri čemer se v Poročilu o kampanji pri skupni višini porabljenih sredstev za kampanjo poroča o skupni višini za kampanjo porabljenih sredstev, ki so v skladu s 16. členom ZVRK poravnana s posebnega računa.

2.1.1.2.b S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja posameznih izdatkov v Seznamu izdatkov (priloga 3 pravilnika) smo ugotovili, da je stranka SAB posamezne izdatke izkazala za 360,48 evra

⁴¹ Račun Franc Privošnik, s. p., Šempeter v Savinjski dolini, št. PE1-1-3284 z dne 22. 5. 2018 v znesku 83,70 evra; račun Kava bar in okrepčevalnica FANTOM, IPSIMA I.P., d. o. o., Slovenj Gradec, št. 201A-002-18006612 z dne 23. 5. 2018 v znesku 58,68 evra; račun Gostišče Portal, Portal & M, d. o. o., Ljubljana, št. PORTAL-2-6326 z dne 25. 5. 2018 v znesku 139,10 evra; račun Sava Turizem, d. d. Ljubljana, št. 522200-20-336986 z dne 26. 5. 2018 v znesku 79 evrov.

⁴² Stranka SAB ni predložila vabila ali drugega dokazila, iz katerega bi bila razvidna narava pogostitve.

previsoko, ker je med njimi izkazala stroške pogostitev v skupnem znesku 360,48 evra⁴³, za katere ni izkazano, da se nanašajo na dogodke, povezane z volilno kampanjo (povezava s točkama 2.1.1.2.a in 2.2.2.a tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v poročilu o financiranju volilne kampanje poroča o vseh posameznih izdatkih, ki jih je organizator volilne kampanje namenil za financiranje volilne kampanje, pri čemer se v Seznamu izdatkov poroča o stroških volilne kampanje, ki jih je organizator volilne kampanje v skladu s 16. členom ZVRK poravnal s posebnega računa.

2.2 Pravilnost poslovanja v skladu z ZVRK

2.2.1 Pravilnost zbiranja sredstev za volilno kampanjo

S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da je stranka SAB pravilno zbrala sredstva za volilno kampanjo.

2.2.2 Pravilnost porabe sredstev za volilno kampanjo

2.2.2.a S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da je stranka SAB s posebnega računa poravnala stroške pogostitev v skupnem znesku 360,48 evra⁴⁴, za katere ni izkazano, da se nanašajo na dogodke, povezane z volilno kampanjo (povezava s točkama 2.1.1.2.a in 2.1.1.2.b tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu z drugim odstavkom 15. člena ZVRK, ker se omenjeni stroški ne štejejo za stroške volilne kampanje.

2.2.3 Druge nepravilnosti

2.2.3.a S preizkušanjem pravilnosti izkazanih prispevkov v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je bila stranki SAB z ureditvijo v občinskem odloku omogočena brezplačna storitev v skupnem znesku 140 evrov, in sicer je bil na podlagi 24. člena Odloka o javnem glasilu Občine Bohinj⁴⁵ brezplačno objavljen oglas o predstavitvi kandidata na ¼ strani v občinskem glasilu Bohinjske novice. Cena oglasa bi v skladu z veljavnim cenikom znašala 140 evrov.

⁴³ Tako kot opomba 41.

⁴⁴ Tako kot opomba 41.

⁴⁵ Odlok o javnem glasilu Občine Bohinj (Uradni vestnik Občine Bohinj, št. 1/09, 5/16) v 24. členu določa, da imajo vse stranke in druge osebe, ki kandidirajo na volitvah, v času volilne kampanje na voljo določen brezplačni prostor, ki ga glede na število strani glasila ter število strank določi uredništvo, v skladu s cenikom se plača le prostor, ki presega ta prostor. Po odločitvi uredniškega odbora Bohinjskih novic so imele stranke, ki so kandidirale na predčasnih volitvah, na voljo brezplačno ¼ strani za svojo predstavitev. Cena oglasa v skladu z veljavnim cenikom znaša za ¼ strani barvnega oglasa na notranji strani 140 evrov brez DDV.

2.2.4 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev

Pri preveritvi, ali je organizator volilne kampanje pravočasno odprl in zaprl posebni račun ter ali je predložil poročilo o financiranju volilne kampanje v predpisanem roku, nismo ugotovili nepravilnosti.

2.2.5 Pravilnost izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje

Vsebino in obrazce poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo določa pravilnik. Organizator volilne kampanje mora poročilo o financiranju volilne kampanje predložiti na obrazcu Poročilo o kampanji skupaj z obveznimi prilogami, ki morajo vsebovati predpisane podatke.

S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SAB predložila vse obrazce, določene s pravilnikom, ki vsebujejo predpisane podatke.

2.3 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje

Po podatkih iz Zapisnika o ugotovitvi izida predčasnih volitev poslancev v Državni zbor Republike Slovenije⁴⁶ je listi kandidatov stranke SAB za predčasne volitve poslancev v državni zbor v letu 2018 pripadlo pet mandatorov za poslance v državnem zboru. Prejela je 45.492 glasov, zato ima organizator volilne kampanje glede na volilni izid v skladu s prvim odstavkom 24. člena ZVRK pravico do delne povrnitve stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 evra za dobljeni glas, to je v znesku 15.012,36 evra⁴⁷.

Tako izračunani znesek ne presega zneska porabljenih sredstev za volilno kampanjo, ugotovljenega v tabeli 1, zato ugotavljamo, da ima stranka SAB pravico do povrnitve stroškov volilne kampanje v znesku 15.012,36 evra.

⁴⁶ Uradni list RS, št. 41/18, 43/18.

⁴⁷ 63.792 glasov * 0,33 evra = 21.051,36 evra.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov Stranke Alenke Bratušek za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018, katere organizator je bila politična stranka Stranka Alenke Bratušek.

3.1 Mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Pozitivno mnenje

Menimo, da poročilo o financiranju volilne kampanje liste kandidatov Stranke Alenke Bratušek za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018, ki ga je predložila politična stranka Stranka Alenke Bratušek, v vseh pomembnih pogledih prikazuje pravilne zneske v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

3.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Pozitivno mnenje

Menimo, da je politična stranka Stranka Alenke Bratušek pri zbiranju in porabi sredstev za volilno kampanjo liste kandidatov Stranke Alenke Bratušek za predčasne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018 v vseh pomembnih pogledih ravnala v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

Poudarjanje zadeve

Opozarjamo na razkritje v točki 2.2.3.a tega poročila, kjer je obravnavana brezplačna objava oglasa politične stranke Stranka Alenke Bratušek v času volilne kampanje za predčasne volitve v Državni zbor Republike Slovenije v skupnem znesku 140 evrov. Brezplačna objava je temeljila na občinskem odloku ene občine.

V petem odstavku 14. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji je določeno, da organi lokalnih skupnosti ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače. Poleg denarnih prispevkov je skladno z drugim odstavkom 14. člena tega zakona prispevek za volilno kampanjo tudi vsak nedenarni prispevek, brezplačna storitev za organizatorja volilne kampanje, prevzem obveznosti oziroma opravljanje storitev za organizatorja volilne kampanje ali prodaja blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v bolj ugoden položaj kot druge koristnike storitev oziroma kot kupce blaga teh oseb.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Stranki Alenke Bratušek, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si